

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
УПРАВА ЗА ИНДИРЕКТНО
ОПОРЕЗИВАЊЕ**

489

На основу члана 15. Закона о Управи за индиректно опорезивање ("Службени гласник БиХ", број 89/05) и члана 61. став 2. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", број 32/02 и 102/09), директор Управе за индиректно опорезивање доноси

УПУТСТВО**О УНИШТЕЊУ И УСТУПАЊУ ЦАРИНСКЕ РОБЕ****ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ****Члан 1.**

(Предмет)

Овим Упутством ближе се прописује поступак уништења под царинским надзором робе која није бх. роба (у даљем тексту: царинска роба), поступање са отпацима или остацима који настану приликом уништења царинске робе, поступак уништења моторних возила, поступак уступања царинске робе царинским органима у корист Босне и Херцеговине, наплата, одустајање од наплате или поврат царинског дуга у вези уништене или уступљене царинске робе, вођење евиденције и друга питања у вези уништења и уступања царинске робе.

Члан 2.

(Дефиниција)

У смислу овог Упутства следећи појмови имају значење и то:

- а) "уништење царинске робе" представља поступање са царинском робом у којем та роба у потпуности губи првобитну намјену или употребну вриједност,
- б) "уништење моторних возила" подразумијева механичко уништење (пресање) возила на начин да се онемогући коришћење возила за намјену за коју је произведено,
- ц) "уступање царинске робе" је царински одобрено поступање или употреба у којем власник царинске робе или декларант исту трајно ставља на располагање царинским органима у корист Босне и Херцеговине,
- д) "отпаци или остаци" представљају материјале или остатке који настају уништењем царинске робе и који као такви имају одређену употребну вриједност,
- е) "надзорни царински орган" је орган надлежан или би могао бити мјесно надлежан за царински надзор и прихватање царинске пријаве за царинску робу чије се уништење тражи.

Члан 3.

(Правни основ)

Уништење и уступање царинске робе, регулисано је:

- а) одредбама члана 53., 63., 174., 200., 226. и 230. - 232. Закона о царинској политици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 57/04, 51/06, 93/08, 54/10 и 76/11), (у даљем тексту: Закон),
- б) одредбама члана 205., 207., 416., 417., 465. до 467. Одлуке о проведбеним прописима Закона о царинској политици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 63а/04, 60/06 и 57/08), (у даљем тексту: Одлука),
- ц) одредбама члана 18. Закона о прекршајима Републике Српске ("Службени гласник РС", бр. 34/06, 1/09, 29/10 и 109/11), члана 19. Закона о прекршајима Федерације БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 31/06) и члана 20. Закона о прекршајима Брчко Дистрикта БиХ ("Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ", број 24/07).

ГЛАВА II - УНИШТЕЊЕ РОБЕ**Члан 4.**

(Покретање поступка за уништење)

- (1) Поступак за уништење царинске робе, покреће власник робе или лице које је робу увезло или унијело у царинско подручје Босне и Херцеговине, односно њихов овлашћени представник, подношењем обавијести у писаном облику (у даљем тексту: обавијест).
- (2) Поступак за уништење царинске робе могу покренути и надлежни контролно-инспекцијски органи.
- (3) Поступак уништења царинске робе покреће се и у случају када је предмет уништења:
 - а) царинска роба одузета правоснажном и извршном одлуком надлежног суда којом је одређено њено уништење,
 - б) царинска роба привремено одузета наредбом суда којом је одређено њено уништење,
 - ц) царинска роба заплијењена у царинско управном поступку коначним управним рјешењем којим је одређено њено уништење,
 - д) царинска роба за коју су околности које захтијевају њено уништење наступиле након доношења правоснажне и извршне одлуке суда о продаји робе, наредбе суда о привременом одузимању царинске робе (нпр. рок употребе роби истекао или наступе друге околности које захтијевају њено уништење).
- (4) Изузетно, када то околности захтијевају, а поступак за уништење царинске робе није покренуло неко од лица из става (1) и (2) овог члана, тај поступак може покренути Управа за индиректно опорезивање (у даљем тексту: Управа) по службеној дужности.
- (5) Поступак уништења царинске робе по службеној дужности, између осталог, може се покренути и у случајевима када је предмет уништења:
 - а) царинска роба уступљена царинским органима у корист Босне и Херцеговине и царинска роба која је правоснажном и извршном одлуком суда предата Управи на даље поступање у складу са важећим прописима, а чији рок употребе је истекао или настану друге околности које захтијевају њено уништење,
 - б) царинска роба привремено одузета без наредбе суда у смислу члана 66. став (1) Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09 и 93/09), за коју су се након привременог одузимања стекли услови за њено уништење (нпр. ако се ради о роби која је штетна по здравље људи и околину, разлози јавног морала или јавне сигурности и сл.),
 - ц) царинска роба за коју су околности које захтијевају њено уништење наступиле након доношења коначне управне одлуке (нпр. рок употребе истекао или настану друге околности које захтијевају њено уништење и сл.),
 - д) царинска роба одузета или заплијењена правоснажном или коначном одлуком бивших царинских управа Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине, за коју су се стекли услови за њено уништење.
- (6) Поступак уништења царинске робе покреће се и у случају када статус царинске робе није ријешен продајом, уступањем или донирањем у складу са

прописима којим је регулисана продаја царинске робе, у којем случају је потребно, зависно од ситуације, прибавити одговарајуће сагласности или о уништењу доставити обавјештење надлежном органу.

Члан 5.

(Достављање и садржај обавјести)

- (1) Лице из члана 4. став (1) овог Упутства обавјест, заједно са документима из члана 6. овог Упутства, доставља надзорном царинском органу, најкасније десет дана прије дана када планира уништење предметне робе, осим уколико разлози уништења не налажу брзину у поступању (нпр. зараза животиња или биљака, опасне материје и сл.).
- (2) Обавјест из става (1) овог члана треба да садржи: име или назив и адресу подносиоца обавјести, детаљан опис, количину и вриједност царинске робе, податке о претходном царински одобреном поступку или употреби у којем се роба налазила прије уништења, разлоге за уништење поткријепљене доказима (нпр. није за употребу, забрањен увоз, штетна по здравље људи, биљака, животиња, штетна за околину и сл.), мјесто и вријеме када је уништење планирано и колико ће трајати, карактер, односно начин уништења (спаљивање, разбијање, сијечење, пресање, отицање и сл.), податке о отпацима и остацима који ће настати након уништења, осим уколико начин, односно карактер уништења и остатака (пепео, папирни отпад и сл.) јасно показују да се ради о отпацима или остацима који немају комерцијалну вриједност, тарифно наименовање отпадака или остатака уништења, комерцијалну вриједност отпадака или остатака у вези с одређеном количином робе (нпр. вриједност остатка на 100 кг робе), царински одобрено поступање или употребу отпадака или остатака, податке о другим органима или лицима чије је присуство неопходно при уништењу (нпр. представници контролно-инспекцијских органа и друга стручна лица, у зависности од врсте и карактера робе, разлога и начина уништења) и евентуално друге податке од значаја за поступак уништења, те датум, потпис и овјеру подносиоца обавјести.

Члан 6.

(Прилози уз обавјест)

Уз обавјест из члана 5. овог Упутства, прилаже се:

- а) царинска пријава за уништење царинске робе ИМ 9 (у даљем тексту: царинска пријава ИМ 9), осим у случају из члана 15. и 16. овог Упутства,
- б) царинска пријава о претходном царински одобреном поступању или употреби у којем се царинска роба налазила прије захтијеваног уништења,
- ц) записник или други акт других надлежних органа, уколико разлог за уништење произилази из његове надлежности,
- д) други докази из којих се може утврдити оправданост разлога за уништење.

Члан 7.

(Поступак по обавјести)

- (1) По пријему обавјести из члана 5. овог Упутства, шеф надзорног царинског органа, према подацима из обавјести и приложеној документацији, цијени оправданост разлога за уништење царинске робе.
- (2) Уколико шеф надзорног царинског органа оцијени да су разлози за уништење царинске робе оправдани, на најпогоднији начин обавјештава подносиоца обавјести

да је обезбијеђен царински надзор при уништењу, те забиљешком на обавјести одређује царинске службенике који ће присуствовати уништењу царинске робе и предаје им обавјест са документацијом приложеном уз исту.

- (3) Уколико шеф надзорног царинског органа оцијени да разлози за уништење нису оправдани, на поднијетој обавјести констатује разлоге такве оцјене, уз овјеру потписом и датумом. Овлашћени царински службеник, у поље Е царинске пријаве ИМ 9 ако је пријава поднијета у писаном облику, односно на полеђини ако је поднијета коришћењем технике обраде података, укратко констатује разлоге неприхватања те пријаве и декларанту одређује рок до када роби треба да одреди друго царински одобрено поступање или употребу, уз навођење датума, потписа и овјере службеним печатом, о чему упознаје декларанта (подносиоца обавјести). Декларант потврђује да је упознат са тиме стављањем на царинској пријави (послије забиљешке) времена и датума упознавања, те потписа, након чега овлашћени царински службеник копију пријаве (са наведеном констатацијом и потврдом од стране декларанта), обавјести и приложену документацију уручује декларанту, док оригинал пријаву и обавјест, те копију приложене документације задржава у службеној евиденцији.
- (4) Поступање по царинској пријави ИМ 9 у информационом систему од стране царинског органа, почиње и то:
 - а) у случају из става (2) овог члана - након обављеног уништења и достављања записника о уништењу, покретањем селективности, која у том случају није од утицаја јер се уништење царинске робе обавља под царинским надзором прије покретања селективности, а царинска пријава ИМ 9 пролази уобичајени пут обраде пријаве у информационом систему,
 - б) у случају из члана 10. став (3) овог Упутства - царински орган отказује регистрованој царинској пријави ИМ 9 по којој није покренута селективност, односно пут обраде у информационом систему,
 - ц) у случају из члана 10. став (4) овог Упутства - царинска пријава ИМ 9 остаје регистрована на серверу, без покретања селективности, односно пута обраде, до окончања управног поступка, од чијег исхода зависи даље поступање по истој.

Члан 8.

(Начин и мјесто уништења царинске робе)

- (1) Уништење царинске робе мора бити извршено на прикладан и економичан начин, те на за то одређеном мјесту које одговара врсти и карактеру робе, те начину уништења (нпр. хемикалије и друге опасне материје), тако да је након уништења царинска роба трајно онеспособљена за даље коришћење у исте сврхе и у истом облику у којем је била и увезена. Уништењу царинске робе присуствује и подносилац обавјести или његов овлашћени представник.
- (2) Подносилац обавјести је обавезан обезбиједити све услове, укључујући и стручна лица чије присуство је, с обзиром на карактер робе и начин уништења, потребно ради надзирања правилности поступка уништења, уз поштивање прописа о заштити околине и других у датој ситуацији примјенивих прописа.

Члан 9.

(Записник о уништењу царинске робе)

- (1) Царински службеници који су присуствовали уништењу царинске робе, дужни су сачинити записник о уништењу, који између осталог треба да садржи: податке о подносиоцу обавијести, поименично означење царинских службеника, поименично означење других лица која су присуствовала уништењу царинске робе и својство у којем су присуствовали, детаљан опис и количину царинске робе која се уништава, утврђене прегледом којег су царински службеници обавили непосредно прије уништења, означење царински одобреног поступања или употребе у којем је царинска роба била прије уништења и податке о царинској пријави или другом документу о том поступању или употреби и број наименовања (нпр. ИМ 7 број 456/16.04.2012. ЦИ Тузла, наименовање број 3), мјесто, датум и вријеме трајања уништења, опис начина уништења, податке о отпацима и остацима након уништења (опис, количина, употребна вриједност).
- (2) Записник из става (1) овог члана, поред царинских службеника и подносиоца обавијести, потписују и друга лица која присуствују уништењу царинске робе.

Члан 10.

(Царинска пријава ИМ 9)

- (1) Царинска пријава ИМ 9 попуњава се у складу са прописима којима је регулисано питање попуњавања царинских пријава, у којој се наводе подаци о стању царинске робе у којем се налазила прије захтијевањем уништења. У пољу 37 царинске пријаве ИМ 9, у првој потподјели, прве двије цифре поступка су "93", а друге двије цифре се односе на претходни поступак у којем је царинска роба била прије уништења (нпр. шифра поступка "9371" - уништење царинске робе након поступка царинског складиштења).
- (2) У случају из члана 7. став (2) овог Упутства, након пријема записника из члана 9. овог Упутства, надзорни царински орган проводи поступак по поднијетој царинској пријави ИМ 9. У пољу Е царинске пријаве ИМ 9 ако је поднијета у писаном облику, односно на полеђини ако је поднијета коришћењем технике обраде података, као и у инспекцијском акту те пријаве, надзорни царински орган уноси назнаку: "Записник о уништењу, број... од...". Записник чини саставни дио царинске пријаве ИМ 9.
- (3) У случају из члана 7. став (3) овог Упутства, ако декларант, у остављеном року, поднесе царинску пријаву за друго царински одобрено поступање или употребу у коју ставља царинску робу, сматраће се да царинска пријава ИМ 9 није ни поднијета, те ће је надзорни царински орган отказати са царинског сервера.
- (4) Уколико у случају из члана 7. став (3) овог Упутства декларант, у остављеном му року, царинској роби не одреди друго царински одобрено поступање или употребу, надзорни царински орган ће задржати царинску пријаву ИМ 9, са осталом документацијом, доставити регионалном центру на редован управни поступак ради доношења одлуке у вези предметне ствари и регулисања стања у погледу царинске робе.

Члан 11.

(Раздужење и поништавање претходне царинске пријаве)

- (1) Уколико је царинска роба која је уништена претходно била предметом неког од царински одобреног

поступања или употребе, осим стављања у слободан промет, царинска пријава о том претходном царински одобреном поступању или употреби, у цјелини или дјелимично (зависно да ли је уништена или уступљена сва или дио робе), се раздужује, и то:

- а) прихватањем ИМ 9 царинске пријаве,
 - б) записником о уништењу из члана 16. овог Упутства, ако је у питању уништење услед више силе. Записник чини саставни дио царинске пријаве о претходном царински одобреном поступању или употреби, док се на тој пријави и у њеном инспекцијском акту уносе подаци о записнику и резултатима уништења (види члан 16. став (6) овог Упутства),
 - ц) одлуком о уступању царинске робе из члана 26. став (6) овог Упутства, у ком случају се одговарајуће пријемљује тачка б) овог става.
- (2) Ако је царинска роба која је уништена била предметом претходне царинске пријаве за стављање у слободан промет и иста није била пуштена декларанту (у даљем тексту: царинска пријава ИМ 4), поступа се како слиједи:

- а) царински орган који је прихватио царинску пријаву ИМ 4 исту ће, сходно члану 63. Закона, поништити стављањем забиљешке. Забиљешка се ставља у поље Е царинске пријаве ИМ 4 ако је та пријава поднијета у писаном облику, односно на полеђини ако је поднијета техником обраде података, као и њеном инспекцијском акту. Забиљешка треба да садржи: назнаку да се царинска пријава поништава јер је царинска роба уништена, број и датум царинске пријаве ИМ 9, потпис царинског службеника и овјеру службеним печатом (нпр.: "Пријава се поништава сходно члану 63. ЗоЦП, роба уништена по царинској пријави ИМ 9, број... од... ЦИ..."). Након тога, царински орган на поништеној царинској пријави ИМ 4, косом линијом и великим штампаним словима уноси назнаку: "ПОНИШТЕНО", те поништава пријаву и у царинској евиденцији, ако је уништен само дио, а не сва царинска роба која је претходно била предмет царинске пријаве ИМ 4, забиљешка на царинској пријави ИМ 4 и у њеном инспекцијском акту ће садржавати назнаку да се пријава дјелимично поништава, уз означење врсте и количине робе која је уништена и за коју се царинска пријава ИМ 4 дјелимично поништава, а на царинској пријави ИМ 4 (у пољу Ц) уносе се ријечи: "ДЈЕЛИМИЧНО ПОНИШТЕНА". Уколико је технички могуће, дјелимично поништење царинске пријаве ИМ 4 се проводи и у царинској евиденцији за дио робе на коју се поништење односи. Ово поступање уноси се и у инспекцијски акт предметне царинске пријаве ИМ 4,
- б) уколико су надзорни царински орган и царински орган који је прихватио царинску пријаву ИМ 4 различити органи, надзорни царински орган је, одмах по окончању поступка по царинској пријави ИМ 9, обавезан њену копију службено доставити том другом царинском органу, ради поступања сходно тачки а) и б) овог става.

Члан 12.

(Отпаци и остаци који имају употребну вриједност)

- (1) Уколико приликом уништења царинске робе настану отпаци или остаци који имају одређену употребну вриједност, исти се налазе под царинским надзором док

им се не одреди друго царински одобрено поступање или употреба.

- (2) За отпатке и остатке из става (1) овог члана декларант мора, најкасније у року од 20 дана од дана када је проведен поступак уништења, поднијети царинску пријаву за друго царински одобрено поступање или употребу у коју се они стављају, до ког момента царински дуг за отпатке или остатке обезбјеђује гаранција која је обезбјеђивала царински дуг за робу од које су приликом уништења настали отпаци или остаци. У царинској пријави у пољу 40 (претходни докуменат) наводе се подаци о царинској пријави ИМ 9 и прилаже се њена копија, као и копија записника о уништењу царинске робе.

Члан 13.

(Поступање по обавијести других надлежних органа)

- (1) У случају из члана 4. став (2) овог Упутства, шеф надзорног царинског органа одредиће царинске службенике који ће присуствовати уништењу робе и о томе сачинити службену забиљешку, уз коју прилаже и доказе о уништењу (нпр. записник о уништењу).
- (2) У случају из става (1) овог члана одговарајуће (*mutatis mutandis*) се примјењују одредбе члана 5. до 12. овог Упутства.

Члан 14.

(Поступак уништења по одлуци или наредби суда и одлуци управног органа)

- (1) Група за одузету робу, са сједиштем у Главној канцеларији (у даљем тексту: Група) или Одсјек за пословне услуге надлежног регионалног центра (у даљем тексту: Одсјек) код којег је смјештена царинска роба из члана 4. став (3) тачка а), б) и ц) овог Упутства, која је предмет уништења, по пријему наредбе или правоснажне и извршне одлуке суда или коначне и извршне одлуке управног органа, провешће поступак уништења царинске робе.
- (2) Када Група или Одсјек код којег је смјештена царинска роба из члана 4. став (3) тачка д) овог Упутства, утврди да су за исту (сву или дио) испуњени услови за покретање поступка њеног уништења, о томе ће, без одлагања, обавијестити надлежни суд и затражити сагласност за њено уништење, те по пријему сагласности провешће поступак уништења царинске робе.
- (3) Шеф Групе или Одсјека, у случају из става (1) и (2) налогом одређује службенике запослене у истом (најмање два), који ће покренути и провести поступак уништења царинске робе уз претходно предузимање свих радњи неопходних за провођење поступка уништења као што су: одређивање мјеста, времена и начина уништења, те уколико је то неопходно, имајући у виду врсту робе и начин уништења, обавјештавање других надлежних органа или лица о уништењу ради њиховог присуства или учешћа у поступку уништења, о којим радњама ће сачинити кратку забиљешку на самом налогу. Уколико присуство или учешће других надлежних органа или лица изискује одређене трошкове, службеници ће обавијестити шефа Групе или шефа Одсјека који ће за то прибавити сагласност Сектора за пословне услуге.
- (4) Службеници из става (3) овог члана који врше уништење, сачињавају записник о уништењу, у довољном броју примјерака, који мора да садржи: број и датум наредбе, одлуке суда или одлуке управног органа, поименично означавање службеника Групе или

Одсјека, поименично означавање других лица која су присуствовала уништењу царинске робе и својство у којем су присуствовали, детаљан опис и количину царинске робе која се уништава, мјесто, датум и вријеме трајања уништења, опис начина уништења, податке о евентуалним отпацима и остацима након уништења (опис, количина, употребна вриједност).

- (5) Записник из става (4) овог члана, поред службеника Групе или Одсјека, потписују и друга лица која присуствују уништењу царинске робе.

Члан 15.

(Поступак уништења по службеној дужности)

- (1) Када Група или Одсјек код којег је смјештена царинска роба из члана 4. став (5) овог Упутства, која може бити предметом уништења, утврди да су за исту (сву или дио) испуњени услови за покретање поступка њеног уништења, о томе ће, без одлагања, обавијестити Сектор за пословне услуге и затражити сагласност за уништење. Уколико се ради о роби из члана 4. став (5) тачка б) овог Упутства Група или Одсјек је након прибављања сагласности Сектора за послове услуге о стицању услова за уништење робе, дужан обавијестити и издаваоца потврде о привременом одузимању робе ради даљег вођења поступка у вези предметне робе.
- (2) По добијању сагласности из става (1) овог члана, шеф Групе или Одсјека, налогом одређује службенике запослене у истом (најмање два), који ће провести поступак уништења царинске робе по службеној дужности, уз претходно предузимање свих радњи неопходних за провођење поступка уништења као што су: одређивање мјеста, времена и начина уништења, те уколико је то неопходно, имајући у виду врсту робе и начин уништења, обавјештавање других надлежних органа или лица о уништењу ради њиховог присуства или учешћа у поступку уништења, о којим радњама ће сачинити кратку забиљешку на самом налогу. Уколико присуство или учешће других надлежних органа или лица изискује одређене трошкове, службеници ће обавијестити шефа Групе или Одсјека који ће за то прибавити сагласност Сектора за пословне услуге.
- (3) Службеници из става (2) овог члана који врше уништење, сачињавају записник о уништењу, у довољном броју примјерака, који мора да садржи: број и датум потврде, одлуке надлежног органа, изјаве о уступању и сл., поименично означавање службеника Групе или Одсјека, поименично означавање других лица која су присуствовала уништењу царинске робе и својство у којем су присуствовали, детаљан опис и количину царинске робе која се уништава, мјесто, датум и вријеме трајања уништења, опис начина уништења, податке о евентуалним отпацима и остацима након уништења (опис, количина, употребна вриједност).
- (4) Записник из става (3) овог члана, поред службеника Групе или Одсјека, потписују и друга лица која присуствују уништењу царинске робе.
- (5) Ако је царинска роба која је уништена по службеној дужности претходно била предметом неког од царински одобреног поступања или употребе (предметом претходне царинске пријаве), примјерак записника из става (3) овог члана о уништењу те робе Група или Одсјек који је провео поступак уништења службено доставља царинском органу који је прихватио претходну царинску пријаву, на поступак из његове надлежности. У том случају, у зависности од ситуације, одговарајуће се примјењују одредбе члана

11. овог Упутства, с тим што у забиљењу, умјесто царинске пријаве ИМ 9 (које у овом случају нема), наводи податке о броју и датуму записника о уништењу и називу комисије (нпр. "Записник о уништењу царинске робе Одсеја за пословне услуге Регионалног центра....., број:.... од....., тачка..... записника").

Члан 16.

(Уништење робе усљед више силе)

- (1) Уништење царинске робе настале усљед више силе (нпр. оштећење усљед непредвиђених околности и др.) може се третирати као уништење под царинским надзором.
- (2) Држалац царинске робе чим установи уништење или оштећење робе, дужан је о томе доставити обавијест надзорном царинском органу, те уз обавијест поднијети доказе о уништењу или оштећењу царинске робе усљед више силе (нпр. документација ватрогасне службе, полиције, осигуравајућег друштва, записник другог надлежног органа и сл.) и друга неопходна документа наведена у члану 6. овог Упутства, осим царинске пријаве ИМ 9.
- (3) По пријему обавијести из става (2) овог члана, шеф надзорног царинског органа формира комисију од три члана, чији задатак је да утврди да ли се предметно уништење или оштећење царинске робе може прихватити као уништење или оштећење под царинским надзором.
- (4) Уколико комисија, на основу увида на лицу мјеста и расположивих доказа, утврди да је до уништења царинске робе дошло усљед дјеловања више силе које се може третирати као уништење под царинским надзором, прихватиће предметно уништење као уништење под царинским надзором, те сачинити записник о уништењу царинске робе усљед више силе који, између осталог, треба да садржи: податке о држаоцу царинске робе, мјесто, датум и вријеме када је уништење наступило, датум и вријеме увида на лицу мјеста, податке о роби (опис, количина, вриједност, поријекло и др.), начин уништења и разлоге који су довели до уништења царинске робе, констатација да се предметно уништење прихвата као уништење под царинским надзором и податке о доказима на основу којих је утврђено да се ради о уништењу усљед више силе, који су прилог извјештају, податке о органима, односно њиховим представницима који су присуствовали уништењу или извршили увиђај, податке о отпацама и остацима, те о царински одобреном поступању или употреби за исте (ако располажу подацима о тим поступцима).
- (5) Записник из става (4) овог члана, поред чланова комисије и држаоца робе (подносиоца обавијести), потписују и друга лица која присуствују на лицу мјеста уништења царинске робе усљед више силе или су обавили увиђај.
- (6) Записник из става (4) овог члана комисија доставља држаоцу царинске робе уништене усљед више силе и надзорном царинском органу на даљи поступак, у ком случају се, зависно од ситуације, одговарајуће примјењују одредбе члана 11. овог Упутства, с тим што се у забиљењу, умјесто података о царинској пријави ИМ 9 (које у овом случају нема), наводи подаци о броју и датуму записника о уништењу и називу комисије (нпр. "Записник о уништењу царинске робе Комисије Царинске испоставе....., број:..... од....., тачка..... записника").

- (7) Ако комисија не прихвати уништење царинске робе усљед више силе као уништење под царинским надзором о томе ће сачинити записник који између осталих података, треба да садржи и разлоге неприхватања уништења.
- (8) На поступак у вези уништења царинске робе усљед више силе, даље се одговарајуће примјењују одредбе члана 7. до 12. овог Упутства, зависно од ситуације и тока одвијања тог поступка.

Члан 17.

(Трошкови уништења робе)

- (1) Трошкови уништења царинске робе, гдје је поступак покренут сходно члану 4. став (1) и (4) овог Упутства, у цијелости падају на терет власника робе или лица које је робу увезло или унијело у царинско подручје Босне и Херцеговине, односно на терет декларанта.
- (2) У случају када је поступак уништења покренут за робу из члана 4. став (3) тачка а), б) и ц), Управа ће захтијевати намирење свих насталих трошкова од лица којем је рјешењем о прекршају изречена заштитна мјера одузимања робе и њено уништење.
- (3) Уколико је поступак уништења покренут за робу из члана 4. става (3) тачка д), става (5) и (6), трошкови уништења царинске робе падају на терет Управе.
- (4) У случају када се уништава царинска роба по службеној дужности чији је власник или лице које је робу увезло или унијело у царинско подручје Босне и Херцеговине непознато, трошкови уништења царинске робе падају на терет Управе.

ГЛАВА III - ПОСТУПАК УНИШТЕЊА МОТОРНИХ ВОЗИЛА

Члан 18.

(Избор понуђача за уништење)

Управа проводи процедуру избора најповољнијег понуђача за уништење моторних возила одузетих правоснажним и извршним рјешењем о прекршају, моторних возила која су запијењена коначним и извршним управним рјешењем и уступљена Управи, чије уништење је наложио надлежни орган и возила која не испуњавају услове за продају у складу са прописима за продају царинске робе.

Члан 19.

(Покретање поступка избора понуђача за уништење)

- (1) На основу података из документације о возилима из члана 18. овог Упутства, а у складу са евиденцијом која се води у Групи или Одсеју у којем су иста смјештена, саставља се списак за која су испуњени услови за спровођење поступка уништења возила који се доставља Сектору за пословне услуге. На списку се посебно означавају возила за која је потребна сагласност Сектора за пословне услуге за уништење, који ће након утврђивања испуњености услова за уништење, дати своју сагласност.
- (2) На приједлог помоћника директора Сектора за пословне услуге, директор Управе, посебном одлуком покреће процедуру избора најповољнијег понуђача за уништење моторних возила и одређује надлежност организационе јединице за спровођење процедуре избора најповољнијег понуђача.

Члан 20.

(Избор понуђача)

- (1) Избор понуђача за уништење моторних возила врши се у складу са прописима о јавним набавкама у Босни и Херцеговини.

- (2) Понуђач је лице које је регистровано за обављање дјелатности која подразумијева и уништење возила и, уколико је посебним прописом одређено, посједује одговарајуће дозволе, сертификате и слично.
- (3) Оглас за избор најповољнијег понуђача објављује се у "Службеном гласнику БиХ", Веб страници Управе, а по потреби и у дневном листу који је доступан на подручју цијеле БиХ.
- (4) Уговор се закључује са понуђачем који испуњава услове прописане у тендерској документацији и који понуди најповољније одијењену прихватљиву понуду за уништење и откуп корисних отпадака и остатака предмета уништења.
- (5) Понуда из става (4) овог члана треба да обухвата трошкове превоза, трошкове уништења и друге трошкове које понуђачима у поступку уништења, као и откупну вриједност корисних отпадака и остатака у коју су укључени индиректни порези.
- (6) Након проведеног поступка уништења и вагања корисних отпадака и остатака предмета уништења, Управа издаје потврду о вриједности откупљених корисних отпадака и остатака у које су укључени индиректни порези којим исти подлијежу при стављању у слободан промет, који износ се уплаћује на Јединствени рачун Управе. Потврда са упутама за плаћање је прилог записника из члана 24. овог Упутства.

Члан 21.

(Обавезе понуђача)

- (1) Након потписивања уговора из члана 20. став (4) овог Упутства и испуњености услова из уговора, изабрани понуђач је дужан да у року од 15 дана преузме возила која су предмет уговора.
- (2) Лице из става (1) овог члана је дужно да обавијести Групу или Одсјек о тачном термину уништења возила.
- (3) Уништење возила се не може извршити без присуства чланова комисије из члана 23. овог Упутства.

Члан 22.

(Заштита животне околине)

- (1) Изабрани понуђач је дужан да поступак уништења предметне царинске робе проводи у складу са прописима о заштити животне околине, заштити здравља људи, животиња и биљака, а да се депоновање дијелова и материјала који захтијевају посебан поступак уништавања (уља, бензин, акумулатор, пластика, гума) депонује на за то предвиђеним депонијама.
- (2) Обавеза понуђача из става (1) овог члана се наводи у тендерској документацији као један од услова за избор најповољније понуде.

Члан 23.

(Комисија за надзор над уништењем моторних возила)

- (1) За надзор над уништењем моторних возила именује се комисија састављена од предсједника и два члана, који имају замјенике, која присуствује уништењу возила.
- (2) Комисију именује директор Управе на приједлог шефа Групе или шефа Одсјека, од запослених у организационим јединицама Сектора за царине, Сектора за порезе и Сектора за пословне услуге.
- (3) Комисија се именује на период од једне године.
- (4) У посебним случајевима на приједлог шефа Групе или шефа Одсјека директор Управе може именовати посебну Комисију.
- (5) Приликом уништења моторних возила шеф Групе или Одсјека, у циљу поштивања прописа о заштити здравља

и животне средине и других важећих прописа, обавијештава и друге надлежне органе ради њиховог евентуалног присуства поступку уништења.

Члан 24.

(Записник о надзору над уништењем моторних возила)

- (1) Комисија из члана 23. овог Упутства сачињава записник о надзору над уништењем моторних возила.
- (2) Записник из става (1) овог члана треба да садржи: назив организационе јединице и податке о члановима комисије, као и податке о другим лицима која су овлашћена да присуствују уништењу возила и својство у којем та лица присуствују уништењу, назив односно име лица којем је повјерено вршење уништења возила, мјесто и датум уништења, подаци о возилу које се уништава и податке о корисним отпацима и остацима након уништења.
- (3) Записник из става (1) овог члана потписују чланови комисије и друга лица овлашћена за присуство уништењу, као и представник лица које је извршило уништење. Записник се сачињава у довољном броју примјерака, од којих један задржава комисија, по један се доставља Сектору за пословне услуге, Групи или Одсјеку, један лицу које је извршило уништење, као и осталим лицима овлашћеним да присуствују поступку уништења.
- (4) Записник о надзору над уништењем возила сачињава се за свако возило или сва возила наведена у списку.

ГЛАВА IV - УСТУПАЊЕ ЦАРИНСКЕ РОБЕ

Члан 25.

(Покретање поступка уступања царинске робе)

- (1) Уступање царинске робе царинским органима у корист Босне и Херцеговине, врши се на основу изјаве власника робе, лица које је робу увезло или унијело у царинско подручје Босне и Херцеговине, декларанта или другог лица одговорног за одређивање царинско правног статуса односне робе, односно њиховог овлашћеног представника (у даљем тексту: давалац изјаве).
- (2) Изјава о уступању царинске робе (у даљем тексту: изјава) давалац изјаве подноси у писаном облику, у три примјерка, на образцу из става (4) овог члана. Изјава се подноси царинском органу којем је роба на коју се изјава односи и предочена (у даљем тексту: надлежни царински орган). Надлежни царински орган изјаву заводи у дјеловодник и на истој, на најпогодније мјесто, на све примјерке, уноси број и датум из дјеловодника (нпр. "Запримљено код ЦР/ЦИ..... под бројем:..... /14 од..... године") или стављањем пријемног штампбиља са унијетим бројем и датумом из дјеловодника.
- (3) Изјава треба да садржи: име или назив и адресу даваоца изјаве, ИБ, податке о идентификационом документу лица које даје изјаву, означење пуномоћи ако изјаву даје овлашћени представник неког од лица из става (1) овог члана и податке о лицу којег заступа, детаљан опис стања у којем се роба налази и паковања, количину и вриједности робе, разлоге уступања робе, начин уступања, податке о документацији о роби ако постоји, податке о претходном царински одобреном поступању или употреби ако постоји (у ком случају се, уз изјаву, прилаже копија претходне царинске пријаве или другог документа о томе), друге податке који су од значаја за даљи поступак са изјавом и робом, вријеме и датум уступања, те потпис и овјеру, ако је овјера могућа с обзиром на околности конкретног случаја.

- (4) Образац изјаве је величине 150 mm x 200 mm, а штампа се у блоковима од 60 листова, односно 20 сетова, с тим што у сваком блоку три узастопна листа чине један сет. Први и други примјерак су на полеђини карбонизовани, а сви примјерци су при врху цијелом ширином перфорирани. Први примјерак изјаве, наконведеног поступка, остаје код надлежног царинског органа, други се предаје даваоцу изјаве, а трећи примјерак се доставља органу из члана 26. став (6) овог Упутства ако је прихваћено уступање, у противном остаје код надлежног царинског органа. Образац изјаве дат је у прилогу овог Упутства и чини његов саставни дио.

Члан 26.

(Поступак по изјави)

- (1) Изјава о уступању царинске робе не може се прихватити:
- за робу која не испуњава прописане услове за увоз или унос у Босну и Херцеговину у моменту уласка у царинско подручје Босне и Херцеговину, односно уступања,
 - која се не може продати на тржишту Босне и Херцеговине или на други начин употребити у Босни и Херцеговини (нпр. бесплатна подјела хуманитарним организацијама у складу са прописима), јер нема вриједност, или
 - за коју постоје други разлози из којих се не може прихватити њено уступање (нпр. ради се о роби која због својих карактеристика захтијева посебне услове чувања или смјештаја које не може обезбиједити Управа, или се ради о роби чији су рокови употребе при истеку и др.).
- (2) Одлуку о прихватању изјаве доноси шеф надлежног царинског органа, у скраћеном управном поступку, стављањем забиљешке о прихватању уступања царинске робе на изјави (нпр. "Прихвата се уступање"), те датума, потписа и службеног печата.
- (3) У случају утврђивања да нису испуњени услови из става (1) овог члана за прихватање изјаве, шеф надлежног царинског органа на изјави сачињава службену забиљешку, која треба да садржи разлоге неприхватања изјаве, односно уступања царинске робе, датум, потпис и овјеру службеним печатом, о чему ће упознати и даваоца изјаве достављањем му другог примјерка изјаве, чији пријем давалац изјаве потписује на свим примјерцима изјаве, са назнаком да ли тај налаз прихвата или не. Уколико давалац изјаве прихвата тај налаз, дужан је роби одредити друго царински одобрено поступање или употребу у складу са прописаним условима. У противном, надлежни царински орган, први и трећи примјерак изјаве, са свом документацијом приложеном уз исту, доставља на даљи управни поступак надлежном регионалном центру којем организационо припада, у ком случају до доношења одлуке, давалац изјаве царинску робу треба ставити у привремени смјештај у складу са царинским прописима.
- (4) Регионални центар из става (3) овог члана уколико утврди да нису испуњени услови из става (1) овог члана за прихватање изјаве, донијеће одлуку којом ће одбити прихватање изјаве, односно уступања царинске робе и даваоцу изјаве одредити поновни извоз робе из царинског подручја Босне и Херцеговине (поврат робе у иностранство) под царинским надзором или да давалац изјаве роби одреди друго царински одобрено поступање или употребу под прописаним условима.

Том одлуком даваоцу изјаве одредиће се и рок за њено извршење.

- (5) Поступак по изјави је хитне природе.
- (6) Одлука из става (2) (то је трећи примјерак изјаве) и става (4) овог члана којом је прихваћена изјава, односно уступање царинске робе доставља се и Групи или Одсеку ради предузимања радњи из његове надлежности у поступку извршења те одлуке, тј. преузимања уступљене царинске робе ради њеног смјештаја, чувања и даљег поступка у вези исте.
- (7) Уколико је царинска роба која је уступљена претходно била предметом неког од царински одобреног поступања или употребе, одлука из става (6) овог члана доставља се и царинском уреду који је прихватио царинску пријаву о претходном царински одобреном поступању или употреби, на поступак из његове надлежности. У том случају, у зависности која ситуација је у питању, одговарајуће се примјењују одредбе члана 11. овог Упутства.
- (8) Трошкови који могу настати до прихватања уступања царинске робе у цијелости падају на терет даваоца изјаве.

Члан 27.

(Поступак након прихватања изјаве)

- (1) Царинску робу чије уступање је прихваћено одлуком из члана 26. став (6) овог Упутства, давалац изјаве предаје царинском органу којем је и предочена, о чему се саставља записник, којег потписује и давалац изјаве. Царински орган уступљену царинску робу даље, уз записник, предаје Групи или Одсеку на поступак из његове надлежности.
- (2) Ако се царинска роба чије уступање је прихваћено одлуком из члана 26. став (6) овог Упутства, с обзиром на њену врсту, карактер, услове чувања или из других разлога, може предати, односно преузети само на за то одређеним мјестима која нису под надзором надлежног царинског органа, царински орган ће о томе, без одлагања, на најпогоднији начин, обавијестити Групу или Одсек и затражити информацију о мјесту и времену у којем се роба може предати, односно преузети. Ако је то мјесто удаљено од мјеста у којем је уступљена роба предочена, роба ће до истог бити превезена од стране даваоца изјаве под царинским надзором и предата Групи или Одсеку, који ће сачинити записник о предаји и преузимању уступљене царинске робе, којег потписује и давалац изјаве.
- (3) Ако је у питању уступање специфичне робе, чија врста и карактер захтијевају посебна стручна знања, надлежни царински орган може од Групе или Одсека затражити да се ангажује стручњак ради давања налаза и мишљења из те области или то Група или Одсек може обезбиједити ако сматра потребним, независно да ли је такво поступање затражено од надлежног царинског уреда. За ангажовање стручњака Група или Одсек је дужан претходно прибавити сагласност од Сектора за пословне услуге.
- (4) Записник из става (1) и (2) овог члана, зависно која ситуација је у питању, између осталог, треба да садржи податке о: одлуци из члана 26. став (6) овог Упутства, лицу које предаје царинску робу, присутним лицима и својство у којем присуствују, о представницима надлежних инспекцијских служби уз назначење броја њиховог акта о прегледу робе (уколико је роба била предмет прегледа од стране истих при предаји и преузимању), врсти, количини, тежини, процијененој вриједности уступљене робе, са тачним описом стања у

којем се роба налази, те друге податке који су од утицаја за идентификацију и даљи ток поступка у вези предметне робе (опис паковања, тежина појединачног паковања), мјесто, датум и вријеме предаје, односно преузимања, назив органа и лица тог органа које преузима робу од лица које уступа робу или које предату уступљену робу даље предаје Групи или Одсеку (уз означавање броја и датума првобитног записника о предаји уступљене робе). Записник се сачињава у довољном броју примјерака, потписују га сва присутна лица, са навођењем својства у којем су присутна, и предаје се у лицу које уступа робу.

ГЛАВА V - НАПЛАТА, ОДУСТАЈАЊЕ ОД НАПЛАТЕ И ПОВРАТ ЦАРИНСКОГ ДУГА

Члан 28.

(Настанак и наплата царинског дуга)

- (1) У случајевима у којима надлежни царински органи нису прихватили уништење или уступање царинске робе царински дуг, односно увозне дажбине и други индиректни порези се наплаћују у складу са одредбама Закона и другим прописима примјенивим на царински одобрено поступање или употребу у коју је царинска роба стављена.
- (2) Уколико су након уништења царинске робе настали отпаци или остаци који имају одређену употребну вриједност и стављају се у царински одобрено поступање или употребу у којем настаје царински дуг, на исте се наплаћују увозне дажбине обрачунате на основу елемената (врста и опис истих, процијенјена вриједност, стопа царине, тарифни став у који се сврставају, курс валуте) који важе на дан прихватања царинске пријаве за то царински одобрено поступање или употребу, као и други индиректни порези којима на тај дан подлијежу отпаци или остаци.

Члан 29.

(Поврат и одустајање од наплате царинског дуга)

На евентуални поврат и одустајање од наплате царинског дуга, односно увозних дажбина и других индиректних пореза у вези уништења и уступања царинске робе примјењују се одговарајуће одредбе Закона и других прописа примјенивих на то питање.

ГЛАВА VI - ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 30.

(Евиденција)

- (1) Група и Одсек воде засебне евиденције о уништеној и уступљеној царинској роби за робу смјештену на њиховом подручју, садржаја како сlijеди:
 - а) евиденција о царинској роби уништеној по одлуци, наредби или уз сагласност суда, одлуци управног органа или по службеној дужности: редни број, име или назив власника или декларанта робе, податке о уништеној роби (врста, количина, нето тежина, вриједност), број и датум одлуке, наредбе или сагласности суда или број и датум сагласности за уништење, мјесто уништења и број и датум записника о уништењу и назив

органа чији је записник, податке о отпацима или остацима (врста, количина, вриједност или је без вриједности и поступање са истима ако је познато), податке о претходној царинској пријави ако постоји (нпр. ИМ 7 350/10.08.2013. ЦИ Мостар), напомена,

- б) евиденција о уништеним моторним возилима по одлуци суда или управног органа или по службеној дужности: редни број, име и презиме лица коме је изречена заштитна мјера одузимања робе, број и датум правоснажног и извршног рјешења о прекршају, број и датум коначног и извршног рјешења управног органа, број и датум записника о надзору над уништењем возила, податке о возилу (марка, тип, година производње, број шасије, број мотора и друго), подаци о износу трошкова уништења и врсти и износу вриједности корисних отпадака и остатака са исказаним индиректним порезима,
- ц) евиденција о уступљеној царинској роби: редни број, име и назив даваоца изјаве, податке о роби (врста, количина, нето тежина, вриједност), број и датум одлуке о прихватању уступања и назив органа који је донио ту одлуку, број и датум записника о преузимању робе од стране Одсека за пословне услуге, податке о претходној царинској пријави (нпр. ИМ 7 350/10.04.2013. ЦИ Бања Лука), подаци о даљем поступку са уступљеном робом (нпр. продата, уступљена у хуманитарне сврхе, уз означавање акта о тој радњи и др.).

Члан 31.

(Достављање евиденције)

- (1) Група или Одсек ће почетком сваког мјесеца, у писаном и електронском облику, Сектору за пословне услуге достављати евиденције из члана 30. овог Упутства, са стањем на задњи дан мјесеца који претходи мјесецу у којем се евиденција доставља.
- (2) Евиденција о царинској роби уништеној сходно одредбама члана 5. до 13. овог Упутства, тј. за коју је поступак уништења проведен по царинској пријави ИМ 9, може се добити из информационог система Управе.

ГЛАВА VII - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 32.

(Ступање на снагу)

Ово Упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 33.

(Престанак важења ранијих прописа)

Даном ступања на снагу овог Упутства престаје да важи Упутство о уништењу и уступању царинске робе број: 01-4991/06 од 19.10.2006. године, објављено у "Службеном гласнику БиХ", број 93/06.

Број 02-2-588/14
06. марта 2014. године

Директор
Др Мирко Цакула, с. р.